

Kazys Binkis

EILĖRAŠČIAI

ŠILKASPARNIAI DEBESĖLIAI

Debesėliai šilkasparniai
Saulės blizgančioj šviesoje
Lyg ant marių baltos burės
Dangaus krištole plaukioja.

Tolimoj pietų šalyje
Tyros bangos okeano
Juos pagimdė, išaugino
Ir šilkais juos apkedeno.

Ir išleido į kelionę
Po svečias šalis lekioti,
O pietų vėjeliui liepė
Juos lydėti ir daboti.

Ir keliauja debesėliai,
Kur tik nori, kur sumano,
Ir po tyrlaukius klajoja,
Ir po plotus okeano.

Naktį ilsis tarp kalnynų,
Rytą šypsos pasilsėję,
O paskui kaip gulbių pulkas
Vėl išplaukia draug su vėju.

Kur pranyksta debesėliai,
Niekas niekas jų nežino, –
Ar jie tyrlaukiuos sutirpsta,
Ar gelmėse vandenyno...

1923 06 21

ŽALUMO BANGA

Ant kalno tulpės,

Pakalnėj ievos,
Miške žibutės
Šilkinės žydi.

Po lygius laukus,
Po slėnias pievas
Žiedai marguoja,
Plačiai pasklidę.

Skaistveidė saulė
Iš melsvo sosto
Šviesos srovėmis
Upes bučiuoja.

Vasaris vėjas
Žolelę glosto
Ir vyšnių žiedus
Švelniai linguoja...

Gyvybės jūra
Pasaulio plotį
Banga žalumo
Plačiai užliejo.
Žaliais kilimais
Kalnai nukloti,
Žali dvelkimai
Vasario vėjo
Po jauną žemę
Sapnus nešioja...

Sapnai tie skleidžias
Kaip žolių dūmas,
Kaip dainiaus balsas
Ore banguoja
Ir sėte sėja
Vylingas dūmas,
Jausmus vylingus
Aplinkui sėja.

Ir vabalėliai,
Ir plaštakėlės,
Ir būriai paukščių,
Ilgai ilsėję,
Visi kaip vienas
Iš miego kėlės

Ir garbint ėmė
Tą, kurs aprėdė
Miškus ir laukus,
Ir slėnias pievas,
Tą, kurs pražydė
Ant kalno tulpes,
Pakalnėj iervas.

[1915]

PAVASARIŠKA

Pradžiūvo darželis. Diegai pinavijų
Iš žemės rausvomis galvutėmis lenda.
Po kluoną bėgioja marguojanti banda
Žalų ir palšų drūtasprandžių galvijų.

Apvilкта plačia rudine piemenaitė
Pakluonėmis karves gainiojas ir griūva,
Kelniūkštes lig kelių vaikai atsiraitę
Suvirto valkoje į klykiančią krūvą.

Ir katinas rimtas iš svirno išėjo,
Ir margis, užlipęs ant priesvirnio, rangos,
Ir kvapas gaivinantis priešpiečių vėjo
Sruvena į gryčią pro atdarus langus.

Taip gera, taip lengva, jauku ant krūtinės,
Taip jaučia širdis tą pavasario gandą;
Diegai pinavijų iš žemės jau lenda, –
Pražys tuoj ir gėlės miškuos pirmutinės.

Klausaus ir tyliu. Spindulių okeane
Linksmi vyturys kažin ką triliuliuoja,
Ir prūdas lyg ošia kažkur tolumoje,
Ir rauda pakluonėj pargriuvus piemenė.

Ir juoktis, ir verkti, ir rėkauti noris
Po blizgantį, judantį, skambantį orą.
Ir linksma, kad senis, skrandais apsikoręs,
Jau lopo sodelio suirusią tvorą...

[1914]

UTOS

TULPĖS

Raudonos, margos, gelsvos, baltos
Pražydo tulpės visos kartu, –
Vėliavos iš žolių iškeltos
Raudonos, margos, gelsvos, baltos..
Kad nebegrįžtų naktys šaltos
Ir pievų kruša neužbertų, –
Raudonos, margos, gelsvos, baltos
Pražydo tulpės visos kartu.

OBELŲ ŽIEDAI

Žiūrim – krinta patylomis
Obelių žiedai.
Plaštakėlėmis baltomis,
Žiūrim – krinta patylomis.
Rodos, sniego atkarpomis
Snigo tik andai, –
Žiūrim – krinta patylomis
Obelių žiedai.

VANDENS LELIJA

Mauruoto liekno viduryje
Baltesnė už balčiausį sniegą
Pražydo kažkuomet lelija,
Mauruoto liekno viduryje...
Ar šviečia saulė jai, ar lyja, –
Ji vis sapnuos paskendus miega –
Mauruoto liekno viduryje,
Baltesnė už balčiausį sniegą.

ŽIBUOKLĖS

Žibuoklių kvapas ore plauko,
Nors pievoj jų ir nematyti.
Naktis nusviro jau ant lauko.
Žibuoklių kvapas ore plauko...
Naktis tylioji žino daug ko,
Bet ko, – negali pasakyti...
Žibuoklių kvapas ore plauko,
Nors pievoj jų ir nematyti...

RŪTA

Šypsodamos skina ji rūtą,
Šypsodamos pina kasas, –
Šią naktį bernelio yr būta.
Šypsodamos skina ji rūtą...
Tyliu... Sužinos – tai pražūta...
Bet kaip sužinos tai ir kas?
Šypsodamos skina ji rūtą,
Šypsodamos pina kasas...

RUGIAGĖLĖS

Vien tik mėlyna akyse!
Žemėj, ore ir danguj
Daugiau nieko nebmatysi, –
Vien tik mėlyna akyse.
Užsimerksi, pamąstysi,
Nusijuoksi... O paskui –
Vien tik mėlyna akyse,
Žemėj, ore ir danguj.

AGUONĖLĖS

Ugniaspalvės aguonėlės
Po rugius visur liepsnojas,
Lyg išklydę rojaus vėlės,
Ugniaspalvės aguonėlės...
Visas kraštas – vienos gėlės!
Ar čia žemė, ar čia rojus? –

Ugniaspalvės aguonėlės
Tik liepsnojas, tik liepsnojas...

1918

GĖLĖS IŠ ŠIENO

Aš surinksiu alei vieno
Visus pievų žiedelius
Iš nupjauto rytą šieno
Ir svirnelio kampakelius
Jų galvutėms išdabinsiu.
O kai grįš jis iš lankos
Ir prie kiemo apsistos,
Aš jį tyliai prakalbinsiu
Ir svirnelin pavadinsiu –
Atsikvėpti nuo kaitros.

O dėl to, kad sužinočia,
Ar jis myli kiek mane,
Kai paklaus manęs, dėl ko čia
Tie žiedeliai balzganai
Taip pat žydi, kaip lankoje,
Ir taip kvepia, kaip šile, –
Nesakysiu, kad dėl jo jie...
Tik užmėnsiu, kad atjoja
Man bernužis iš toli...
Ir žiūrėsiu tylumoje
Į jo veidą, į akis,
Kol man jos nepasakys,
Ką jis mąsto, ką dūmoja
Apie tą, kuris atjoja...

Jeigu veidas, greit nubalęs,
Staiga rausti vėl pradės,
Jeigu lūpos lyg gėlelės
Nejučiomis sudrebės
Ir, be vilties nusiminęs,
Jis nuleis žemyn akis
Ir „sudiev“ man pasakys, –
Oi, tada aš prie krūtinės
Jį priglausiu taip tvirtai,
Taip meiliai jam pasakysiu,
Kad jis vienas man tiktai

Ir širdyje, ir mintyse;
Kad žiedeliai tie iš šieno
Anksti rytą, sulig diena,
Rūpestingai atrasti
Ir svirnelin dėl jo vieno,
Dėl meilužio sunešti...

Bet... Jei jis nenusimintų
Ir juokais tik paverstų
Mano žodžių tiesią mintį, –
Oi, tada jau nuraminti
Nieks manęs neįstengtų,
Nieks tada nesužinotų,
Kam tos gėlės iš lankos
Čia, tarp sienų samanotų,
Lyg lankoj dailiai marguotų,
Niekas niekas niekados...

[1915]

* * *

Ji atėjo paskutinė
Mano sodo aplankytų
Taip tykiai, lėniai, iš lėto...
Medžiai ošė nusiminę.
Lapai patylomis krito.
Pasakiau jai, kad tylėtų.
Kad tylėtų taip, kaip aš,
Taip, kaip lapai prieš nukrisiant.
Patylėjo.
Pažiūrėjo.
Šyptelėjo.
Ir išėjo...
Tiktai medžiai, tiktai vėjas
Užė vieni nusiminę
Ilgią maldą vakarinę.
Lapai patylomis krito.
Ji išėjo paskutinė.
Metas vartai uždaryti...

[1920]

100 PAVASARIŲ

AGITACINIO POBŪDŽIO EILĖRAŠTIS SU PRIEMAIŠA PIRŠLYBŲ

„Pavasario saulė* nušvito meiliai“

Ir žiūri.

Ei, žeme,

Žemėn kepurę!

Žiūrėk – spinduliai.

Ne saulė, – senovės lietuviškas dievas

Šypsos, dangun pasilipęs.

Ne girią, ne upę, ne lauką, ne pievas, –

Bet visą tavo ištisą plikę,

Tavo gyvaplaukius, kur suvytę,

Atėjo milijardais degančių pirštų

Naujam gyvenimui atkasyti,

Atėjo tau pavasario pirštų.

Žeme, rangykis!

Nebe pirmas jau sykis

Pavasaris tavo jaunikis, –

Bet taip ištekėki, kad rudenį jau nebesiskirti.

Kas, kad senatvėj tau skruostai suplėkę,

kas, kad senatvėj tau dantys išvirtę, –

Liepk – grimą.

Ne našlę, bet tikrą jaunuolę tave aptaisysim,

Tavo rūpesčių juodą arimą

Vasarojų auksinga pudra nubarstysim.

Liepk – kad vainikų vainikai, –

Ne rūtos, bet ištisos girios

Puoštų tau galvą duobėtą ir pliką.

Įsakyk, kad vasaris, tavo maestro,

Supūstų poetų ir paukščių orkestrą,

Ir muzika ne tik kad vestuvėms tau padainavo,

Bet:

Kad dainos skambėtų,

Kad vainikai mirgėtų,

Kad lydėtų tave

Visą gyvenimą tavo.

Saulė iš snaudulio kelia,

Prie vartų jau tavo jaunikis, –

Žeme senele, Rangykis!

* Saulė – maždaug kaip pas Maironį (Aut. past.).

[1923]

VĖJAVAIKIŠKAS VĖJAS

I

Vėjas atprunkščia iš Baltijos,
Siusdamas, siausdamas,
Siausdamas, lauždamas,
Raudamas, nešdamas,
Vejamas, gaudomas...

Ei, tai valia, tai valia, tai valia!
Milijonas valių.
Nesušvilps – negaliu.
Nei krypties, nei kelių, –
Kur pasuks – te valia.

II

Malūnas keturiais sparnais.
Tuščia jų.
Pabandė – triokšt!
Pakaks dviejų.
Klojimas klūpčioja girtas,
Sušiaušė šiaudus.
Po kiemą gaidį gaudo.
Sodas kojose nebetvirtas,
Blaškos ir čiaudo.
Pavirto pirtis.
Nusviro svirtis.
Varnai sparno trūksta, –
O vėjas dūksta.

III

Katiną, katiną, katiną...
Juodąjį, žebrajį katiną
Čiupo nuo prieklėčio
Ir į padanges šuoliais nutratino.

Išvertė katinas akį.
Šiaušiasi katinas.
Katinas padange šliaužioti pratinas.
Plečiasi, pučiasi vėjo rieškučiose,
Padengė katinas padangę.

IV

Ei, sumauros, sumauros, sumauros...
Dar nematėt tikros jūs audros...
O, nei žemės, nei dangaus!
Vėjo niekas nepagaus,
Vėjas ūš, vėjas gaus,
Nesušvilps – negaliu,
Nei krypties, nei kelių, –
Kur pasuks – te valia.
Ei, tai valia, tai valia, tai valia.
Milijonas valių!

[1923]

* * *

Aplinkui tik dairosi akys nustebusios,
Kai mainos stebuklų stebuklai pasauly.
Pasislinkit į pakraščius, debesys,
Kad matyčia sugrįžtančią saulę.
Šiandien sprogsta laukuose grūdų milijardai.
Girdžiu, kaip diegai pirmą kartą alsuoja,
Kaip miško krūtinėj sula kunkuliuodama verda.
Visi paukščiai sujudę pakrūmėms balsuoja, –
Turbūt renka mane savo viešpačiu.
O, šiandien aš skrajot ir dainuot pasirengęs!
Ei tu, lengvasai vėjau iš priešpiečių,
Nuvalyk tik greičiau man padanges!

Leipcigas, 1921 04 10

VĖJAVAIKIS

Pasikinkęs jauną vėją,

Vėtrą šaunią apkabinęs,
Leidžiuos per padangių plynės
Su pavasariu lenktyniais.

Gulbės – kelią!
Gervės – kelią!
Debesų keliu didžiuoju
Aš važiuoju!

Mano skraistė lengvo rūko
Plasta padangėj ištįsus.
Mano vėtra kai padūko –
Išsislapstė žvaigždės visos,
Mėnuo nuo dangaus paspruko.

Kas man vėtrą paviliotų?
Kas man vėją pažabotų?
Debesų keliu didžiuoju
Tik aš vienas tevažiuoju...

Lik, pavasari, tarp pievų!
Gaudyk savo varles, sliekus...
Paukštės ilstančios, – sudievu!
Aš pralėniu ir palieku.

[1921]

VOKIŠKAS PAVASARIS

Berlynas aukštyn kojom drybso,
O mėnuo, senas idiotas,
Elektros viela pažabotas,
Šypso.
Gatvėse medžiai apkarpyti
Nežino, ar jiems sprogt, ar ne...
Tiktai už lango vazone
Svaigių, skanių kvapų pilni
Narcizai pradeda šaipytis
Lyg vaikas alkanas sapne.
Žvėryne miega krokodilai,
Liūtai, beždžionės ir gyvatės.
Šalia Žvėryno savo viloj
Jau rengias gult aristokratės:
Juk metas jau – nakties antra.

Tramvajai ir automobiliai,
Pabaigę gatvėse kadrilį,
Seniai po urvus išsislapstė,
Pralenkdami kuris katrą.
Jau vietoms merkias elektra.
Pakilo mėnuo dar aukščiau.
Įkliuvęs tarp bažnyčios bokštų,
Pakreipęs savo snukį plokštų,
Jis išsižiojo dar plačiau
Ir atsiduso. Pūstelėjo.
Ir šiltos srovės minkšto vėjo
Užliejo knarkiantį Berlyną.
Mėgino mėnuo į Žvėryną,
Bet staiga, pro stiklus pamatęs,
Kaip rėdosi aristokratės,
Paraudo senis ir už bokštų
Užrito savo veidą plokštų.

1921 03

DONELAITIŠKAS

Pavasaris aukštiekninkas nugriuvo žemėn.
Diegų prilindo ir vabalų visokių pribyrėjo.
O kur toliau, kur pamiškėje,
Tai laukai atrodo lyg aptemę,
Lyg rūkas draikosi, liūliuojamas vasario vėjo.
Laukai ir pievos, ir miškai, irgi visi kitoniški dalykai
Labai patenkinti, kad žiema juos galų gale paliko,
Ir džiaugias visiškai, kad žemė ir dangus pavasarėja.
O saulė vis skaištėja ir didėja.
Ji savo šilma viską įgali.
Sugrįžus iš pietų, ji užgulė dabar šiaurės ašigali, –
Ir matome: galvotrūkčiais mūs puskamuolis mainos.
Pasaulis mūsų tampa įvairus ir rainas.
Ir žiurkėms, ir šeškams, pelėms ir širmuonėliams,
Žmonėms visiems ir jų vaikams utėliams,
Ir proletarijai visai, irgi visiems buržujams
Apsuko galvas visiškai, nugirdė svaigiamomis dujomis.
Ir tu, žmogau niekings, išgerk, kiek tau priklauso,
Ir balsą savo sprausk į užiantį ermiderį.
Žinok, jog sauso nieks neklauso, –
Išgerk pavasario sulos

Ir stok į vidurį.

[1922]

* * *

Vasaris vėjas kamuoliais
Per mišką ritas.
Varsų albumą tuoj atskleis
Gegužio rytas.
Prieš rytą miškas užverstas šešėliais.
Sumišę melsvos akvarelės
Su purvinais laužų dažais.
Aprėžtos laužytais ruožais
Neaiškios piramidos, prizmos...
Mąstai nustebę ir grąžais:
Ar miškas čia, ar futurizmas?

[1922]

DEBESŲ JAUČIUKAI

Laukai pavasarėja.
Tik dar rytais šalčiukai.
Dangaus pakluonėms vaikštinėja
Debesų jaučiukai.

Išvilki iš skrandu
Savo sielą
Ir leisk ant vėjo.
Debesų pieningą bandą
Tegano padangėje.

[1922]

* * *

Purienai papieviuos papuro.
Ir vaikigaliai kaip gervės
Po papievius gūrinėja.
Purienų visiems po pūrą.

(Tai bus džiaugsmo karvėms!)
Ir vaikigaliai kaip gervės
Po papievius vaikštinėja.

Purienai papieviuose papuro.
Ir dangaus mazgoliai vietoms kiūra.
Ir saulės kraštas vietoms matos,
Kartais matos visas ratas.

Oi, tos karvės, kurioms džiaugsmo!
Mes jo lauksme nesulauksme.
Kad taip pievose, kur žydi,
Nors akims pasiganyti...

[1923]

* * *

Lenda į akį papieviai.
Pušynai galvą suka.
Girdėt žilvičiai kutina žievę.
Matyt: vaikigaliai pievoj padūko.

Kelniūkštės eina lupatom.
Kulniūkščiai saulėj blizga,
Įmanytum – gandru jų būrin nutūptum,
Palikęs, užmiršęs viską.

Už kiekvieną išpjautą dūdę,
Už kiekvieną perpjautą pirštą
Atiduotum visa, kas dar širdyje glūdi,
Atiduotum – ir visa užmirštum.

[1926]

BOTANIKA

Stebiuos, kad pakvipo Japonija.
Europa dar sprogt nepradėjo,
Dar naktys šalnojančios, –

O čia ties galva man cidonija,
O ten vėl magnolija,
Paveju į vasaros rytus žiedais bemosuojančios.
Pro stiklo kalėjimą palmės sušiurę,
Azijietėmis labai susirūpinę, žiūri.
Toliau, nusigręžę nuo jų, susimąstę agavos.
Svajoja leidimą greičiau kad nuo vokiečio gavus
Sugrįžti į mylimą tolimą savo Laplatą.
Lotosas pyksta, kad nėra čia Nilo
Ir kad piramidų iš čia nematyti.
O čia vėl Gogeno paveikslų gražuolės,
Turbūt iš Taiti,
Šnabždasi vienos kaip jaunos kreolės,
Bet žmogų pamato ir vėl tuoj nutyla.
Augmenys mieli, žinau, kai pasilgsti,
Tai, rodos, greičiau tiktai galvą į vilkstę,
Ir niekas į širdį tada nebeprataria.
Bet, mieli, jei skauda, jei visai nebegalima, –
Duokite šen visi po lapelį man –
Nunešiu juos į tolimą jūsų ekvatorių
Ir į lanką, kur žemę apjuosia.
Prisegsiu, kad žinotų, jog skurstat
Šiaurės tolimuose kraštuose.

Albertpark, 1921 04 25

C 40°

I

Nusibodo – vis gryčioj ir gryčioj, –
Ir sienos, ir lubos, ir kertės.
Jei pro langą laukų nematyčia, –
Reiktų kartis.
„Ponas daktare, sveikata, matyt, kiek pasivėlino, –
Ar negalėtum paskolinti man savo sveikatos?
Man norėtų: aplinkui kad žalia ir mėlyna,
Ir kad apsidairius – bent matos,
Kad pieva ir airiai,
Kad debesys gryni,
Ir lazurka kad susimaišiusi vėl su jais, –
Atsistoti kur vėjo pagairėj
Ir šildyti saulę keturdešimtalinkais celsijais.

Bonkos?
Kas bonkos...
Nejaugi perneval jose prilakt turi?
Žinote ką, ponas daktare?
Užrašykite man šiandien oro.
Tik skanaus kad ir gryno.
Toksai apetitas, – kad, rodos, sugerčia pusę pušyno.
Ir pulso nereikia...
Kol gyvas, –
Širdis tebeveikia:
Ne širdis, bet stačiai lokomotyvas.”
Atsargiai atsiduso,
Mano:, „Agonija.”
Visas vaistuose sumirko;
Gera tik, kad ūsai, –
O tai visą gryčią nušviestų ironija.
„Ar teisybė, pons daktare,
Kad jus mano bacilos papirko?”

II

Kai rytas saulėtas, –
Galvoje gera.
Ir mintys bijosi geriau manęs.
Tik krūtinėj Sachara.
Ir išnyko kažkur visi raumenys.
Beliko apvilktas į odą skeletas.
Tai ir kūnas – iš skroblių ir nervų suirusių.
Spjaut į tokį kūną,
Kuris, jei neprisikelia iš numirusių, –
Tai į trečią dieną supūna.
O dvasia išsitiesė didelė didelė,
Nuo žemės lig užu sietyno.
Tik šaknys sukimštos į menką
Nedidelį įdėlį,
Kuriam sudaužyti pakanka
Kruopelės švino.

III

Suliepsnojo žodžių zigagai:
...dar lentas atnešim...

...dega ir dega...
...ir rytą, ir vakarą keturiasdešim...
Žodis po užkampius vaikosi žodį,
Keturiasdešim...
Ir rytą, ir vakarą
Celsijus rodė.
Ir kūnas kaip parakas dega.
Tartum po paklode
Velniai susikūrė sau pragarą.
Iš sienos išlindo žirafas.
Išsišiepė kertės.
Apsivertė lubos.
Prasidėjo kinematografas.
Tik gaila, kad lova giliai taip į žemę įdubus
Ir supas, ir supas.
Kai keturiasdešim, tai žmogui nepaprastas ūpas.
Žmogus nebegirdi, kad ore perkūnija.
Žmoguj taip daug vidujinės potencijos, –
Kad noris greičiau tik su giltine baigti konvencijos
Ir daryti su pragaru amžiną uniją.

[1921]

* * *

Salem Aleikum!
Jaunieji, į gatvę,
Į laisvę alėjų!
Mes frontą plakatais nuklokim,
O po plakatais krūtinėj
Kad kraujas plaktų.
O ant plakatų kad –
Salem Aleikum!
Gana sacharininti širdis
Ir į skaudžiamas vietas
Kompromisų kloti kompresus.
Kam širdis susirietus,
Dvasia kam padvėsus, –
Tam į krūtinę tejrėta
Nors bosą spirito –
Vis tiek nebepadėsi.
Ir ne taip, kad po vieną,
Galvomis žiauninti sieną
Ir storotis storosios dėdinos kūną sujauninti, –

Bet urmu visi,
Ir du su puse milijono
Pratarkim kiek galint aiškiau,
Kaip ragas maždaug Jerichono:
Salem Aleikum!

[1922]

PRANAŠAS

Gatvės iššiepė iškabas,
Begėdiškai margas ir godžias.
Trotuaruos pilvų barikados.
Jaučio reikėtų čia iškalbos,
Kad kas suprastų mano žodžius
Sūkury bačkavežių kanonados.
O aš, atkeliavęs iš lauko,
Nešioju ateinančių šimtmečių paštą
Iš kiemo į kiemą, kaip amžinas žydas.
Negerai, kad kakta susiraukus,
Negerai, kad be šventojo rašto,
Negerai, kad dvasia raudonomis aguonomis pražydus.
Susirinko iš skersgatvių tipai
Ir mano:
„Beždžionę parodys.“
Mano, kad bus katarinka.
„Gerbiemieji, jūs žinot ispanišką gripą?
Panorėsiu tikrai – vienas žodis, –
Ir gulės visa rinka.“
Visi išsižiojo stebėtis: „Gal ir iš tikrųjų jis kanda!“
Dukteris slepia paskvernėn mamytės.
Tetulės išsikėtė skėtis,
Šmugeliai kits kitam lenda ant sprando,
Tartum panosėj būt sprogęs jiems dinamitas.

„Mielieji, – aš ne tam, kad nusigąstumėt,
Svarbu, kad didesniai ir gyvumo daugiau kad.
Ir ne taip, kad vien pilvas ir mėsa.
Kas, kad jūs baldot virtuves kasmėt,
Kas, kad po pusryčių prakaitą braukot, –
Tokie vis mažučiai, mažučiai tebesat,
Didžiausis pareitų į sieksninį karstą,

O čia jūs kaip mėšlo rinka priversta."

Ir vėl suliūliavo tipas ant tipo.

O lipa, Viešpatie, kaip jie visi lipa.

Lenda įširdę

Purvinais batais į atdarą širdį.

Nebenugirdi.

Nebenumano.

O širdis pasisakyti trokšta:

Dar žodis:

„Ateinančio šimtmečio žmonės

Pastatys jums paminklą! –

Po antrojo tvano iš jūsų pilvų

Antrąjį Babelio bokštą.“

[1922]

* * *

Išsirikiavo senatvė už rašomo stalo

Ir taškosi rašalo jūromis.

O prieaugliai klusnūs už durų šąla

Ir laukia, kantrybe šarvuoti, de jure.

Ne mums pataikauti nabašninkų manijai

Ir svarstyt poezijos mirusius atomus.

Metam „sudiev“ sušukuotai kompanijai

Ir žengiam jauni į gyvenimo platumas.

Kam nenubodo su mūzoms laižytis,

Teverda tas lyriką.

O mums pasaulis daiktais pražydęs

Širdyse mirga.

Tai ne menas čiauškėti putpele,

Ir gulbes, ir meilę seilinti rašalu.

Imame žodį ir koja, kaip futbolą,

Sviedžiame kur į dangaus pašalį.

Nueisim į gudą, į lenką ar vokietį:

„Lietuviško šieno norit pauostyt?“

Ir kad ir kažin kaip gudrūs ar mokyti –

Puola visoms keturioms glostyt.

Kai žemė plati apsikaišiusi žalionims,
Kaip čia kirmysi už stalo?
Einam, užmiršę visokius velnius
Ir patenkinti visi be galo.

[1923]

* * *

Galvon suaugę baras profesoriai,
Kad vietoms gabus, bet nerimtas.
O man – kur pažiūriu – visur pavasariai,
Kiekvienoj kišenėj pavasarių šimtas.

Išeini – aplinkui gyvenimo potvynis, –
Visus širdies kalnus baigia apsemti.
Bendrai, pasiutimas eina visuotinis, –
Taigi, neimsi perneval trūnyti ir senti.

Nusigrįžta, kad saulė per kaitriai nešildytų,
Kad akuliorių stiklai nesutirtų.
O jei kuriam plaukus rasa suvilgytų, –
Tuoju bėga kirptųs.

O aš, kad ir nenoroms, kad ir juokaudamas,
Kišenę ar burną vos atveriu, –
Ir veržias pavasariai cypdami, sprausdamies,
Ir raitos žaliūkšniai po patvorius.

Ir daryk, kad išeitų kaip nors kitoniškai?
Tik pirštą nuversi, įkišęs duryse.
Matyt, liga pristojo chroniška,
Ir nieko čia nebepadarysi...

[1923]

AUGNELIJŲ ARIJA

Mūsų žemė jauna dar.
Bus ir pas mus Eldorado.

Aldorijo adrijo ada.

Džiaugiams, jog vienas pražydes atėjo.
Daug dar ateis, atliūliuos mums paveja,
Kaip aitra ridėlija rėja.

Ir sninga, ir lyja, ir mėnuo kas mėnuo,
Ir saulė kas antra, kas penkta, kas dvylikta diena
Rėja ir ada ir audrija lėna.

Gera, kad Adomą iš rojaus išjojo,
Perdien nusibostų mums rojui!
O čia juk aldorijo arija rėja,
Čia aitra ridėlija ado.

Žinia, jog iš dulkių ir virsim į dulkes,
O dulkės taip lakios, taip lengvos, taip smulkios,
Kaip lėta livano alenga.
Tad laukim augnelių arijos ada,
Tad būkim kaip aitra ridėlių rėja.

[1923]

POETŲ MARŠAS

Įsakyti lakštingaloms truputį nutilti!
Ir kas joms galvon tokius niekus ir inkalė –
Be atvangos skardint per naktį patiltę.
Mes mokame tūkstantį kartų gražiau už lakštingalę.

Sninga lyja
Sninga lyja
Ei vija kanapija
Medžiai žydžia
Mūs šalyje
Mūs šalyje
Lyja griaudžia
Medžiai gaudžia
Kai palyja
Ei vija kanapija
Mūs šalyje

O kas, kad taip dangun
Pasukti pasivažinėtu?

Suglaustomis eilėmis, taip žmogus žmogun,
Visas bataljonas poetų?
 Stačiai pasakyti – skrajojantis teatras,
 Trupė gastrolierių poetų...
 Manote, šventasai Petras
 Dviem tūkstančiais metų nepajaunėtų?

Kelionė ilgoka?
Neapsimoka.

Ei vija
Sninga lyja
Kas nuvyto
Vėl atgyja
Šiandien viena
Rytoj kita
O poryt
Ir vėl mūs diena
Daina saulėm nusagstyta
Ei vija kanapija
Mūs visoj visoj brolijoj.

[1923]

TRAGEDIJOS ANTRAKTAS

Mano tragedijos užkampių
Nebepajėgtų ištirti nei Šekspyras, nei Ibsenas.
Ciocės!
Nusišluostykit priekaiščiais šypsenas
Ir pagalvokit, kaip sunkiai aš užtempiau
Jums ant šakotų širdžių
Savo poezijos pirštines.
Ar negalėtumėt, ciocės, už tai
Ką nors man pripiršti?
Nes
Antrąjį aktą aš noriu pradėti savo tragedijos.
Aš norėčiau surasti ką nors, kas tylėtų,
Nes liežuviai jau baigia man sielą laižyti...
Jūs pripirškite man, ciocės, mergelę mažytę,
Tylią mergelę ir lėtą...
Aš švelnią mergelę norėčiau surasti ir gryną,
Tokią, kur mokėtų gražiai apsieiti su šluota...

Aš norėčiau surasti, kuri man iššluotų
Iš širdies paskutinį šiukšlyną...
Jūs žinote, ciocės, visų širdžių raktą, –
Atrakinkite man tokią širdį,
Kuri mano dvasios kaukimo negirdi,
Kuriai pakaktų mano šypsenų kaukės.
Ir tada aš, iš džiaugsmo sukaukęs,
Jums paskelbsiu trumpą tragedijos savo antraktą.

[1921]

RADIOEKSPROMTAS

Gerbiamieji ponios ir ponai!
Tegyvuoja radiotelefonai!
Tegyvuoja žemės dirbtuvėj
Radijo išleistuvai ir radijo imtuvai!
Šalin supelėjęs knygų balastas
Ir visos renkamos ir spaudžiamos mašinos!

Tiesiausias radijo kelias rastas,
Ir juo širdis su širdžia tesusižino.
Niujorkas, Tokio, Berlynas,
Sala, nutūpusi Didžiajam vandenyne,
Tibeto Lhasa ir Censakavos griūnų vienuolynas,

Taip pat žemaičio gryčia šimtmetinė
Jau rišasi į sąjungą, į organizmą vieną
Pasaulio nervu, radijo antena.
Nebėra užkampių nei vienuolynų,
Gana bus žiovulingoj vienumoj tūnoti!
Su pagalba Radijo mašinų
Akimirksniais mes raižome pasaulio plotį.

Klausykite, ten toli miestai alda.
Tai fabrikų mašinų choras
Dainuoja mums moderniškąją maldą,
Tai sukasi naujojo gyvenimo motoras.
Klausykite, – tai radijo pagalba
XX-s amžius kalba.

[1926]